

WEEK VAN DE
STANDAARDEN
11 – 15 NOVEMBER

KETENBUREAU

I-SOCIAAL DOMEIN

Vernieuwend verantwoord in het Sociaal Domein

WEEK VAN DE
STANDAARDEN
11 – 15 NOVEMBER

Welkom, wat kun je verwachten

- Doel van deze sessie
- Introductie Ketenbureau i-Sociaal Domein
- Presentatie KPMG en JP van den Bent: ervaringen in Wlz
- Presentatie Gemeente Leeuwarden: ervaringen in SD
- Presentatie Verstegen accountants & adviseurs: verminderen verantwoording in het Sociaal Domein
- Afronding en vooruitblik

Even voorstellen

Truus Vernhout
Senior adviseur
Ketenbureau i-Sociaal Domein

Yvet Rabius
Regiocoördinator
JP van den Bent Stichting

Marijke Ploegman
Director
KPMG

Tjeerd Ypma
Businesscontroller Sociaal
Domein
Gemeente Leeuwarden

Frans van der Plaats
Partner
Verstegen Accountants
en Adviseurs

Matthias Stout
Registeraccountant
Verstegen Accountants
en Adviseurs

Doel van dit webinar

- Presenteren van opgedane ervaringen met een andere manier van verantwoorden in de domeinen Wlz en SD (Wmo/Jeugdzorg).
- Gericht op het verminderen van administratieve lasten.
- Als aftrap naar een landelijk project 'vernieuwend verantwoorden in het Sociaal Domein'.

Praktische zaken

- Dit webinar wordt opgenomen en is binnen een aantal dagen terug te kijken via onze website.
- De PowerPoint-presentatie van dit webinar zal ook op de website van het Ketenbureau komen te staan.
- Je kunt vragen stellen in de chat.
- De vragen in de chat worden beantwoord in een Q&A, deze wordt toegestuurd via de mail.
- Ook ontvang je enkele evaluatievragen na het webinar.

Het Ketenbureau i-Sociaal Domein
werkt samen met alle partners
aan een sterkere keten in het
sociaal domein: met minder
administratieve lasten, betere
informatievoorziening en meer
eenvoud in de uitvoering.

Wat doet het Ketenbureau i-Sociaal Domein?

- Samenwerken aan het vereenvoudigen en eenduidiger maken van het proces van inkoop en aanbesteden tot verantwoording
- Ondersteunen bij het versterken van strategisch partnerschap
- Het regisseren van de keteninformatisering
- Het beschikbaar stellen van data uit berichtenverkeer voor meer inzicht en grip op de uitvoering van de Wmo en Jeugdwet
- Kennisdeling en kennisuitwisseling
- Ondersteunen van de ontwikkeling en implementatie van standaarden (zoals SAP's, contractstandaarden, controleprotocol)

Aanleiding

- Historie:
 - decentralisatie Wmo en Jeugdwet in 2015
 - landelijk accountantsprotocol
- Ontwikkeling:
 - verder gaande standaardisatie
 - belang van verminderen administratieve lasten
 - relatie contractpartners: van betrouwbare productieverantwoording naar betrouwbare partner
 - diverse pilots 'horizontaal toezicht', 'anders verantwoorden' e.d.

Poll

Ik vind dat de verantwoording en controle in Wmo en Jeugdwet eenvoudiger moet.

- Ja
- Nee
- Geen mening

Geleerde lessen vanuit de Wet langdurige zorg

WEEK VAN DE
STANDAARDEN
11 – 15 NOVEMBER

Werken en verantwoorden vanuit ruimte en vertrouwen

- Yvet Rabius, JP van den Bent
- Marijke Ploegman, KPMG

Wie is de JP van den Bent?

Aantal cliënten

2023	3.880
2022	3.872
2021	3.875

Aantal medewerkers

	2023	2022	2021
Medewerkers	2586	2506	2516
Leerling begeleiders	78	98	92
Totaal	2664	2604	2608
	2023	2022	2021
Aantal fte's	1945	1893	1872

Samenwerking met gemeentes

57 Wmo

52 Jeugdwet

68 unieke gemeentes

De JP biedt ondersteuning of organiseert ondersteuning op veel verschillende locaties in **Flevoland, Friesland, Gelderland, Groningen** en **Overijssel**. Per locatie kunnen er meerdere activiteiten zijn, denk aan wonen, dagbesteding of ambulante begeleiding. Voor onze interne processen hebben we de JP onderverdeeld in kleinere overzichtelijke onderdelen. Dat noemen we kostenplaatsen. Eind 2023 hebben we **163** kostenplaatsen waar we cliënten ondersteunen of waaruit we ondersteuning organiseren.

Professionele ruimte en vertrouwen als basis voor werken en verantwoorden

WEEK VAN DE
STANDAARDEN
11 - 15 NOVEMBER

Onze uitgangspunten

Integrale verantwoording aan de hand van de vier pijlers van kwaliteit met zowel tellende als vertellende indicatoren;

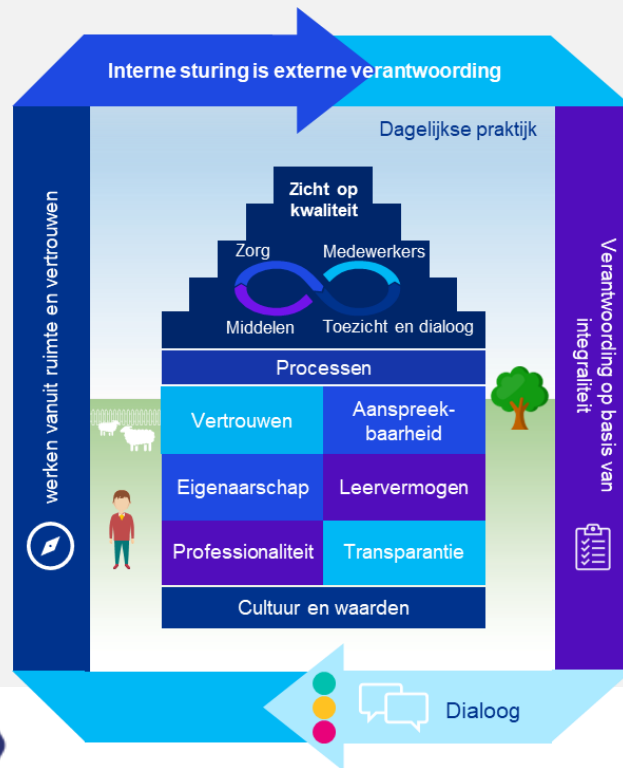
Eenvoudig, continu en aansluitend bij de dagelijkse praktijk;

Verantwoorden over uitkomsten én proces;

Eén integrale verantwoording voor alle belanghebbenden, zowel intern als extern.

Onze gezamenlijke ambitie: ervaren regeldruk met 10-20% verlagen

Sociaal domein

Standaardisatie van het verantwoordingsproces binnen de gemeenten waarbij KwaliteitsKompas leidend is.

Wet zorg en dwang

Wet zorg en dwang (Wzd) maakt integraal onderdeel uit van de zorgprocessen. Medewerkers leggen de essentiële informatie vast wat hen helpt bij reflectie en aanpak in complexe situaties.

Eenvoudig rapporteren / ECD

Medewerkers ervaren substantieel lagere administratieve lasten rondom rapporteren in het ECD.

Borgen eenvoudig verantwoord

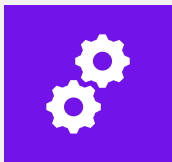
Verantwoordingsproces op basis van vertrouwen met minder administratieve lasten.

Onvrijwillige zorg als onderdeel van de reguliere zorgprocessen zorgt voor minder administratieve lasten

Onze uitgangspunten

We staan achter het doel van de WZD: de rechten van cliënten beschermen als ze onvrijwillige zorg ontvangen en bewustwording creëren over onvrijwillige zorg bij medewerkers.

We zien onvrijwillige zorg als onderdeel van de reguliere zorgprocessen.

Verantwoorden is integrale taak en belangrijke waarde in ons werk. Verantwoording moet zinvol, passend en geïntegreerd zijn.

3 pijlers voor vermindering regeldruk

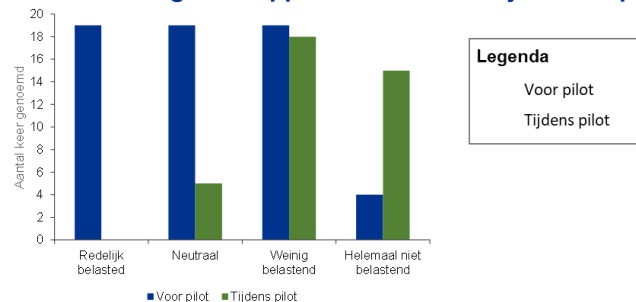

De pilot 'Nee, tenzij' leidde tot een geschatte daling van 5 - 18% tijdsbesteding aan rapporteren per organisatie

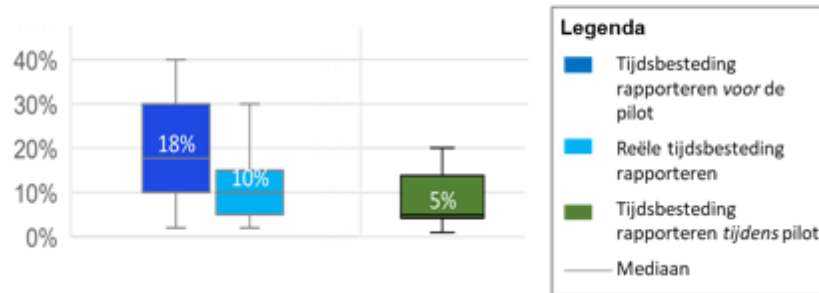
Onze uitgangspunten

- ▶ We rapporteren ten behoeve van de cliënt.
- ▶ Medewerkers rapporteren alleen op voortgang, afwijkingen en bijzonderheden van de ondersteuningsafpraak.
- ▶ Hierbij grijpen we terug naar de kern; waarom is een cliënt bij ons in zorg?
- ▶ Het informeren van de zorgprofessional is het primaire doel. Verwanten lezen mee op de rapportage, maar zijn niet de hoofddoelgroep van de rapportage.

Ervaren belasting van rapporteren voor en tijdens de pilot

Kwantitatieve resultaten pilot twee weken minder rapporteren

We hebben vijf dubbele controles geïdentificeerd en oplossingen hiervoor geformuleerd

Dubbele controle

Indicatie

Dubbele controle door zorgkantoren, aanbieders en accountants

Tarief

Dubbele controle door zorgkantoren, aanbieders en accountants

Bandbreedte

Dubbele controle door zorgkantoren, aanbieders en accountants

Nacalculatie

De controle op de jaarrekening, de productiecontrole en de controle op de bandbreedte bieden al voldoende zekerheid

Budgetafspraken

Veel onnodige handmatige handelingen

Oplossing

Als keten steunen op controle van het zorgkantoor

Als keten steunen op controle van het zorgkantoor

Als keten steunen op controle van het zorgkantoor

Voor indicatie, tarieven en bandbreedte als keten steunen op controle van de nacalculatie van het zorgkantoor

Aanpassingen in het NZa portaal voor digitale ondertekening van afspraken

We hebben vijf uitgangspunten geformuleerd

Onze uitgangspunten

Onze dienstverlening bevordert een samenleving waarin cliënten een betekenisvol leven leiden en deelnemen.

We accepteren risico's en incidenten als onderdeel van het proces en geven medewerkers ruimte om zorg op maat te bieden.

We stellen professionele ruimte en vertrouwen centraal om optimale ondersteuning aan cliënten te bieden.

Wat we onder kwaliteit verstaan, staat omschreven staat in het KwaliteitsKompas Gehandicaptenzorg.

We werken vanuit de professionaliteit van onze medewerkers, zowel formeel als informeel, en vertrouwen op hun leervermogen.

We zien zeven concrete voorstellen om de regeldruk in het sociaal domein te verlichten

7 oplossingsrichtingen

01

Inzetten op standaardisatie

02

Terugdringen van de uiteenlopende (kwaliteits)eisen

03

Stoppen met kortlopende indicaties

04

Hanteren van een gewogen tarief

05

Evaluatie / monitoren op populatieniveau

06

Stimuleren inzet technologie

07

Aanpassen van controle protocol

Poll

Welke oplossingsrichting spreekt jou het meeste aan?
(meerdere keuzes mogelijk)

1. Inzetten op standaardisatie
2. Terugdringen uiteenlopende (kwaliteits)eisen
3. Stoppen met kortlopende indicaties
4. Hanteren van een gewogen tarief
5. Evaluatie / monitoring op populatieniveau
6. Stimuleren inzet technologie
7. Aanpassen van controleprotocol

Tot en met 2028 doen we mee aan het experiment Zinnig en Simpel verantwoord (VWS en NZA). We vragen de gemeenten en stakeholders aan te sluiten om gezamenlijk aan de slag te gaan om samen de administratieve lasten in het sociale domein te verminderen.

Ervaringen in het Sociaal Domein

Experiment Vernieuwend verantwoord in de regio Friesland

- Tjeerd Ypma, gemeente Leeuwarden

Aanleiding

- Tijdelijke karakter van productieverantwoording en controleverklaring
- Ervaren controledruk en (hoge) uitvoeringskosten
- Intrinsieke motivatie: het kan slimmer en eenvoudiger
- Verantwoording: aanleggen van een snelweg is makkelijker
- Ervaringen pilot in 2017: Horizontaal toezicht in de zorg (Wmo)
- Experiment in de Wet Langdurige Zorg (JP van den Bent)

Deelnemers:

Gem. Leeuwarden, JP vd Bent, Fier Fryslân, Sociaal Domein Fryslân

Doel: reduceren van controledruk bij de verantwoording van de prestatielevering

Uitgangspunten:

- Interne sturing = externe verantwoording
- Vertrouwen tussen gemeente en aanbieder
- Gebruik van bestaande informatie, aansluiten op dagelijkse praktijk
- Integrale verantwoording van 4 pijlers (zorg, middelen, medewerkers, toezicht en dialoog)
- Minimale verantwoording, niet meer dan nodig en niet op cliëntniveau
- Verantwoording op basis van tellen en vertellen (accountantsgesprekken)
- Samenhang in communicatie, vereenvoudigen overlegstructuur
- Buiten werking stellen controleprotocol voor deelnemers
- Financieringsvorm niet bepalend voor wijze van verantwoorden

Wat leverde het op?

- Ervaringen om te delen over een andere wijze van verantwoorden
- Beter gebruik van bestaand controle-instrumentarium
- Inzicht in op welke onderdelen de controle en bureaucratie afneemt
- Minder uitvoeringskosten
- Middelen terug naar de zorg

Succesfactoren van het experiment

- Onderling vertrouwen voor voldoende experimenteerruimte
- Intrinsieke betrokkenheid van de deelnemers
- Opzet is eenvoudig
- De uitvoering geeft minder controledruk en bureaucratie dan de huidige situatie
- We onderschrijven de afgesproken wijze van verantwoorden
- Dialoog, met de kwaliteitspijlars als onderlegger, ruimte gevend voor bespreken dilemma's/ irritatie

Proces/aanpak

1. Verkennende gesprekken in het voortraject
2. Gezamenlijk plan van aanpak
3. Beschrijven van het experiment (beschrijvend document)
4. Tussenevaluatie 2x per jaar
5. Plan van aanpak eindejaarsrapportage

Inhoud rapportage prestatielevering

Een oordeel over de prestatielevering op basis van 11 onderdelen die al beschikbaar zijn:

- Signalen uit accountgesprek (gespreksverslagen)
- Klachten registratie zorgaanbieder en gemeente
- Cliëntervaringsonderzoek zorgaanbieder en gemeente
- Signalen over kwaliteit van zorg
- Berichtenverkeer (aantal cliënten, gedeclareerde zorg)
- Onderhanden werk, vooruitbetaalde bedragen
- Administratieve organisatie, interne controleproces
- Jaarrekeningen zorgaanbieder

Poll

De AO/IC van de zorgaanbieder is leidend voor de verantwoording van de geleverde zorg, waarbij aanvullende uitvragen van gemeenten overbodig zijn.

- Ja
- Nee
- Geen mening

Verminderen verantwoording in het Sociaal Domein

WEEK VAN DE
STANDAARDEN
11 – 15 NOVEMBER

VERSTEGEN

accountants en adviseurs

Spreker: Frans van der Plaat

Verminderen verantwoording

- I. 10 jaar algemeen accountantsprotocol Wmo/Jw
Oorsprong, doel en perspectief
- II. Ontwikkelingen naar een nieuwe fase
- III. Gezaghebbend onderzoek naar toegevoegde waarde huidig protocol
- IV. Beheersingskader in contractstandaarden en daarop afgestemde verantwoording en controle

I. Oorsprong, doel en perspectief

- Verantwoordingsmodel en algemeen accountantsprotocol in 2015 ontwikkeld
- Doel: Zekerheid en eenduidigheid in verantwoording en controle van Wmo/Jw-productie
- Perspectief: Herijken en potentieel uitfaseren van verantwoordingsmodel en accountantsprotocol

Poll

Het accountantsprotocol Wmo/Jeugdwet heeft zijn langste tijd gehad.

- Eens, de tijd is rijp om het helemaal af te schaffen
- Oneens, het voorziet nog altijd in een behoefte
- Oneens, maar de tijd is rijp om het niet meer altijd en overal toe te passen

II. Ontwikkelingen

- Doorgaande digitalisering en standaardisatie van het berichtenverkeer en onderliggende registratiesystemen
- Versterking van de beheersingsmaatregelen van gemeenten; niet meer afhankelijk van verantwoording en controle door zorgaanbieders en hun accountants
- Data-gedreven verantwoordingsprocessen, continue validatie van data binnen keteninformatiesystemen
- Versterking van de beheersingsmaatregelen van zorgaanbieders; sterkere basis voor vertrouwen, zonder stapeling van controles

II. Ontwikkelingen (vervolg)

De toegenomen digitalisering en standaardisatie bieden alternatieven voor verantwoording en controle

- Sterk fundament voor betrouwbare declaraties van zorgaanbieders aan gemeenten
- Haalbaarheid verdergaande standaardisatie en doorontwikkeling data-gedreven verantwoordingsprocessen/ horizontaal verantwoorden
- Landelijke versus lokaal

Poll

Het accountantsprotocol Wmo/Jeugdwet biedt de benodigde zekerheid over de besteding van publieke middelen.

- Ja, het voorkomt frauduleus handelen en bevordert rechtmatigheid
- Nee, het geeft geen of nauwelijks extra zekerheid
- Deels, het biedt op belangrijke onderdelen zekerheid, maar niet afdoende

III. Gezaghebbend onderzoek

- Onderzoek naar de toegevoegde waarde van het protocol.

IV. Vernieuwend verantwoorden

Uitgangspunten:

- Van vertrouwen in verantwoording naar vertrouwen in zorgaanbieder
- Afdekken van risico's in relatie tot toegevoegde waarde verantwoording
- Kenmerken, risico's en beheersingsmaatregelen van de zorgaanbieder zijn leidend voor de verantwoordings- en controlevereisten
- Referentie: tax control framework bij horizontaal toezicht Belastingdienst

IV. Vernieuwend verantwoord

Evaluatie kenmerken, risico's en beheersingsmaatregelen

- Onderdeel van het aanbestedings- en contracteringsproces
- Vaste set aan criteria
- Op te nemen in de contractstandaarden
- Evaluatie d.m.v. een gestandaardiseerde puntentelling
- > norm → geen verantwoordingsformulier/ controle
- < norm → voortzetting huidige verantwoordingsformulier/ controle

IV. Vernieuwend verantwoord

Voorbeeld evaluatie beheersingskader

Kenmerken, risico's en beheersingsmaatregelen	Max	W	Toelichting
De zorgaanbieder heeft blijkens een uittreksel van de KvK een raad van toezicht of raad van commissarissen	5	4	Slechts twee RvT-leden
Bij de jaarrekening van de zorgaanbieder (T-1) is een verklaring afgegeven door een externe accountant	5	3	Beoordelingsverklaring
De zorgaanbieder realiseert voldoende functiescheiding, waardoor de directie niet direct betrokken is bij de planning en de uitvoering van de zorg-/hulpverlening	5	3	Alleen bij de planning
De zorg wordt gedeclareerd via het berichtenverkeer	10	8	Ja, uitvalpercentage is nog relatief hoog.

Afronding en vooruitblik

Ketenbureau i-Sociaal Domein gaat samen met experts, ervaringsdeskundigen (pilots, experimenten) en vertegenwoordigers vanuit gemeenten en zorgaanbieders Sociaal Domein

aan de slag in 2025

Samenvatting vervolgstappen

Inzetten op twee parallelle lijnen:

1. Onderzoek van gezaghebbend deskundige naar:
 - de situaties waarin het huidige accountantsprotocol een significant toegevoegde waarde heeft
 - een afwegingskader t.b.v. alternatieven voor de huidige aanpak
2. Ontwikkelen van een passend control-framework waarmee op grond van respons zorgaanbieders een 'score' wordt toegekend, die bepalend is voor V&C-proces

Activiteiten Q1-2025

- Opdracht verlenen aan gezaghebbend deskundige
- Inventariseren en analyseren van voorbeelden uit de praktijk (leerervaringen ophalen)
- Ontwikkelen eerste versie control-framework voor zorgaanbieders
- Afstemmen met relevante stakeholders zoals NBA/Coziek, VWS (Hervormingsagenda Jeugd), brancheorganisaties

Organisatie: landelijke werkgroep + brede klankbordgroep + expertteam

Bedankt en graag tot een volgende keer!

Samen werken we aan een krachtige en toekomstbestendige uitvoering van de Wmo en Jeugdwet

www.i-sociaaldomein.nl